

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Захарова Е.В., linazaharova21@gmail.com

Макаренко Д.М., студент гр. ДГ-31-19,
makarekodaniil98@gmail.com

Маслов Д.О., студент гр. ДГ-31-19,
maslovdaniil113@gmail.com

Поветкін Д.В., студент гр. ДГ-31-19,
denpovetkin23@gmail.com

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

На сьогоднішній день у зв'язку із складною епідеміологічною ситуацією все більше і більше набуває актуальності навчання із застосуванням дистанційних освітніх технологій. Нова методологія навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, упевнено практикується у діяльності багатьох вищих навчальних закладів.

Поняття «дистанційне навчання» можна визначити як навчання, що забезпечується застосуванням сукупності освітніх технологій, що здійснюється незалежно від місця знаходження викладача й слухачів та розподілу у часі на основі педагогічно організованих інформаційних технологій, насамперед із використанням засобів телекомунікації.

У разі дистанційного навчання особливу увагу приділяється організації самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів, як особливий вид освітньої діяльності, організується викладачем та здійснюється при його

методичному керівництві. У сучасних умовах, коли організація освітнього процесу у ВНЗ здійснюється в рамках електронно-освітнього середовища, найважливішим питанням стає якісна організація самостійної роботи з використанням її засобів. Розглянемо організацію самостійної роботи на прикладі дистанційного навчання у системі Moodle. Як показує практичний досвід, багато викладачів вміють тільки виконувати технічну роботу в електронно-освітньому середовищі, а організація контактної роботи в таких умовах становить для педагогів проблему в тому, що багато хто не знає, як використовувати той чи інший елемент системи Moodle при організації освітнього процесу, зокрема, самостійної роботи. Тим не менш, в електронному середовищі Moodle репродуктивна та продуктивна самостійна робота може бути реалізована цілим спектром елементів системи.

Самостійну роботу можна організувати, наприклад з використанням елементу «Завдання». Викладач складає завдання для самостійної роботи та викладає їх на освітній портал у вигляді ресурсу «Файл». Крім основного завдання, викладач може виставити на сайт методичні рекомендації щодо виконання завдань самостійної роботи до кожної теми дисципліни, а також забезпечити студента додатковими матеріалами у вигляді нормативно-правових документів, навчальних посібників та підручників. Всі додаткові навчальні матеріали також можуть бути виставлені як ресурс «Папка» або «Книга». Також викладач обов'язково виставляє перелік літератури, яку студент може використати під час виконання завдань. За допомогою порталу

відбувається взаємодія студентів та викладача у режимі off-line. Студент завантажує електронний варіант завдань у будь-який зручний для нього час, виконує

їх та надсилає назад на портал за графіком індивідуальної роботи, узгодженим з викладачем. Викладач, у свою чергу, перевіряє надіслані роботи, має можливість прикріпити перевірений (виправлений) варіант та написати коментар до роботи, що рецензується. Завдання викладача своєчасно оцінювати надіслані роботи.

Для організації самостійної роботи можна організувати інтерактивну лекцію. Суть цієї форми організації самостійної роботи у тому, що студент має можливість вивчати лекцію окремими фрагментами. Розглянувши теоретичні матеріали окремого питання лекції, студент має відповісти на запитання, наприклад у вигляді тестових завдань. Особливість полягає в тому, що допоки студент не пройде тест і не отримає позитивного результату, він не має права перейти до наступного питання лекції. Це дозволяє контролювати процес виконання завдання та відстежувати рівень освоєння навчального матеріалу студентами. Також це можна розцінювати як систему самоконтролю. Ця форма значно підвищує ефективність самостійної роботи студента та мотивує його до подальшого навчання.

Наступною формою організації самостійної роботи на освітньому порталі є елемент «Форум», за допомогою якого можна організовувати заняття – обговорення, заняття – дискусії. При цьому він може проходити в системі off-line або on-line. Викладач організує форум з однієї з актуальних проблем, що

вивчаються дисципліною. Студенти самостійно розглянувши різні аспекти поставленої проблеми, у зазначений час виходять на форум і розпочинають обговорення чи дискусії. Кожен студент висловлюється у форумі щодо ставлення до заявленої проблеми (теми), наводить способи вирішення проблеми, реагує на думки інших учасників. Ця форма дозволяє організувати контактну самостійну роботу зі студентами. Викладач також має можливість об'єктивно та швидко оцінити самостійну роботу студента з підготовки до форуму, оцінити рівень володіння інформацією, виявлену активність.

Організувати контактну самостійну роботу студента можна за допомогою чату, де викладач та студенти можуть обговорювати різні питання, висловлювати свою думку. Викладач у рамках чату може провести опитування чи захист самостійних робіт студентів, надати необхідну консультацію щодо виконання окремих завдань. Переваги чату в тому, що за допомогою налаштувань студенти можуть бачити минулі сесії, спілкуватися при виконанні завдання, якщо дана групова робота. Викладач у рамках чату може контролювати і керувати роботою студентів.

Під час організації самостійної роботи студентів можна використовувати контрольні тести, які мають навчальний характер. Для самостійної роботи доцільно застосовувати набір тестових завдань, що дозволяє студенту проводити самоконтроль. У цьому тест вважається пройденим, якщо тестований подолав поріг, встановлений викладачем. Перевагою

цього елемента є швидке оцінювання та доведення результатів до студента.

Завдяки організації відеоконференцій або відеолекцій можна забезпечити взаємодію студентів та викладача в онлайн режимі. Це дозволяє організовувати науково-практичні конференції, семінари, лекції, дискусії, а також іспити та заліки. При організації відеолекції студент має можливість отримувати завдання – скласти конспект, порівняльну таблицю, колаж тощо. При цьому відеолекція може бути розміщена в мережі Інтернет.

Розглянуті вище можливості дистанційної системи при організації самостійної роботи студентів дозволили визначити нові ролі та функції викладача в умовах дистанційного навчання, роль якого значно змінюється від простої передачі готових знань студентам до супроводу їх самостійної діяльності, виконання нових ролей (тьютор, автор курсів, консультант, мотиватор).

Таким чином, в умовах дистанційного навчання має бути організовано продуктивну самостійну роботу студентів. На сьогоднішній день існує достатньо труднощів в організації самостійної роботи студентів в умовах дистанційного навчання. Тому, зважаючи на розглянуті у статті способи організації самостійної роботи зможуть підвищити її, а викладачі розширити можливості її організації.